

Dějepis - poznámky 4.A GVN

František Princ, MFF UK

5. června 2006

1. světová válka

- Vypukla zastřelením arcivévody Ferdinanda.
- Balkán patřil Rusku, které zde mělo vliv. Rusko se dostalo po krymské válce do izolace.
- Otto von Bismarck = "kormidelník Evropy", v roce 1878 byl v Berlíně berlínský kongres; Bismarck si hlídal Francii, aby se nespojila s Velkou Británií nebo Ruskem proti Německu. Když poté Bismarck zemřel, spojuje se Francie s Ruskem.
- 1. světová válka vypukla situací na Balkáně. Proti sobě stála DOHODA (Francie, Rusko, Velká Británie) a TROJSPOLEK (Německo, Rakousko-Uhersko).
- Velká Británie se přidává na stranu Francie, protože Německo začíná zbrojit na moři. Itálie byla neutrální, ale pak se přidala k Německu.
- V letech 1912 - 1913 probíhají balkánské války.
- **28.6.1914** byl spáchán atentát na arcivévodu Ferdinanda.
- **23.7.1914** Rakousko-Uhersko vyhlašuje ultimátum.
- **28.7.1914** Rakousko-Uhersko vyhlašuje Srbskému království válku.
- **1.8.1914** Německo vyhlašuje válku Rusku.
- **4.8.1914** Velká Británie vyhlašuje válku Německu.
- Do války se zapojilo 38 států. Bojovalo se na západní, východní, balkánské a jižní italské frontě.
- Roku 1916 chtělo Německo získat Verdun. Bitva u Verdunu - 1 000 000 mrtvých, 4 měsíce trvání.
- Roku 1916 - bitva u Somma - byly zde použity první tanky, 5 měsíců, 1 300 000 mrtvých.

Válka Severu proti Jihu

- Americká občanská válka byla v letech 1861 - 1865. Bojovalo se v Severní Americe, mezi Spojenými státy (unie) a konfедераčními státy.
- Unionistický prezident byl Abraham Lincoln, konfедераční prezident byl Davis Jefferson. Hlavní město unie byl Washington, konfederace Richmond.
- Hlavními příčinami bylo: povolení otroctví, jih chtěl být autonomní, sever chtěl mít centrální vládu.
- Válka začala po dobytí pevnosti Fort Sumner, napadla ji konfederace.
- Důležité bitvy - bitva u Bull Runu - vyhrála konfederace; - bitva u Chancellorsville - zvítězila konfederace, bylo to poslední vítězství pro generála Roberta Lee; - bitva u Petersburgu - vyhrála unie, 1.1.1863 bylo zrušeno otroctví.
- V těchto bitvách byly použity nové technologie - železniční přeprava, moderní dělostřelectvo, opakovací pušky, telegraf, jednoduchý kulomet.
-

Spojené státy

- Američané ve 2. polovině 19. stol. získali Aljašku od Ruska roku 1867, od Španělska získali Floridu.
- Americká politika se v 19. stol. snažila omezit vliv Evropy.
- Dochází ke střetnutí mezi Španělskem a Amerikou, Španělsko přichází o Portoriko, Filipíny a Kubu.